

ŽELJKO TRSTENJAK
Varaždin

KRATAK OSVRT NA DJELOVANJE ZAVODA
ZA ZAŠTITU SPOMENIKA KULTURE U
VARAŽDINSKIM TOPLICAMA

*KURZER RÜCKBLICK AUF DIE TÄTIGKEIT DES
INSTITUTES FÜR KULTURDENKMALSCHUTZ
IN VARAŽDINSKE TOPLICE*

Im Artikel wird kurz die Erfahrung des Denkmalschutzamtes dargelegt, die durch die Arbeit am Schutz von Kulturdenkmälern in Varaždinske Toplice gesammelt wurde, wie auch die Meinungen über die weiteren Wege, die zum Schutz und der Revitalisierung führen.

Zavod za zaštitu spomenika kulture u Varaždinu obavlja poslove, predviđene Zakonom o zaštiti spomenika kulture, u Varaždinskim Toplicama unatrag 4 godine od svoga osnutka. Ovaj kratki osvrt odnosi se na iskustvo stečeno kroz to vrijeme, a sadrži i neka razmišljanja o daljnjem načinu rada na zaštiti i revitalizaciji zaštićene cjeline.

Zbog svoje izuzetne vrijednosti Varaždinske Toplice su zaštićene Rješenjem o preventivnoj zaštiti 1966. god., a 1969. god. upisane su u Registar nepokretnih spomenika kulture.

Za potrebe Generalnog urbanističkog plana izradena je Konzervatorska dokumentacija 1973., a već 1976. god. proširena je kao podloga za Provedbeni urbanistički plan. Ocjenjujući danas tu dokumentaciju, možemo reći da ona u gotovo svim postavkama još uvijek vrijedi. Za prakticirajućeg konzervatora, zaduženog za sudjelovanje u upravnom postupku, prava je sreća postojanje takve podloge za rad. Na žalost, vrlo je malo toga učinjeno na zaštiti i revitalizaciji u proteklih 18 godina.

Obilazeći teren, uočili smo kontinuirano propadanje građevinskog fonda, a intervencije na sustavnoj obnovi, ili kvalitetne interpolacije nismo imali. Smatramo da uzrok tome nije provedbeni plan. Problem je, po nama, u nedostatku koncepta za provedbu zaštite i revitalizacije, koju očito stanovnici ne mogu provesti samo svojim snagama i spontano.

Služba zaštite spomenika može svojim angažmanom pomoći kod obnove najvrjednijih spomenika, ali ostaje problem organizacije posla za sve ostale objekte unutar povijesne cjeline.

Smatramo da poticaj za organizaciju procesa revitalizacije treba dati lokalna samouprava, a sam posao povjeriti nekome tko će biti sposoban nositi se s njime.

Osim toga, na lokalnoj je vlasti da sama sagleda vrijednost sačuvanog spomeničkog fonda, te da različitim poticajnim mjerama osigura pretpostavke za njegovo očuvanje.

SAŽETAK

Poslove zaštite spomenika kulture u Varaždinskim Toplicama obavlja Zavod za zaštitu spomenika kulture u Varaždinu. Ta vrijedna cjelina zaštićena je upisom u Registar spomenika kulture već 1969. godine. Za Varaždinske Toplice izrađena je konzervatorska dokumentacija i donesen je Provedbeni urbanistički plan 1976. godine. Iako su to, još i danas, kvalitetne podloge za rad konzervatora, vrlo malo je učinjeno u proteklih 18 godina na obnovi naselja.

Dakle problem je u nedostatku koncepta provedbe zaštite i revitalizacije, koju stanovnici ne mogu provesti samo svojim snagama.

Smatramo da proces obnove treba pokrenuti lokalna samouprava, a sam posao organizacije treba povjeriti stručnoj firmi. Uz to, lokalna samouprava mora osigurati poticajne mjere za revitalizaciju.

KURZER RÜCKBLICK AUF DIE TÄTIGKEIT DES INSTITUTES FÜR KULTURDENKMALSCHUTZ IN VARAŽDINSKE TOPLICE

Zusammenfassung

Die Arbeiten am Schutz von Kulturdenkmälern in Varaždinske Toplice werden vom Denkmalschutzamt in Varaždin geführt. Diese wertvolle Einheit wurde schon 1969 durch die Eintragung in das Register der Kulturdenkmäler geschützt. Im Jahre 1976 wurde die konservatorische Dokumentation für Varaždinske Toplice ausgearbeitet und das durchführbare urbanistische Plan zusammengestellt. Obwohl es sich sogar heutzutage um die guten Grundlagen für die Arbeit von Konservatoren handelt, wurde in den vergangenen 18 Jahren für die Erneuerung der Siedlung sehr wenig unternommen.

Das Problem liegt also im Mangel des Konzepts für die Durchführung des Schutzes und der Revitalisierung, die die Bevölkerung alleine nur mit ihren Kräften nicht realisieren kann.

Wir sind der Meinung, daß der Erneuerungsprozeß von der lokalen Selbstverwaltung in Bewegung gesetzt werden muß, während man ein Fachunternehmen mit der Organisationsaufgabe betrauen muß. Die lokale Selbstverwaltung muß dazu die Anregungsmaßnahmen für die Revitalisierung versichern.

Primljeno: 1995-5-4